

Möte i Brukerrådet for mennesker med utviklingshemming i Trööndelag 13/9-22

MÖTEPROTOKOLL

Dato:	13/9-22
Sted:	Quality Airport Hotel, Stjørdal
Möteleder:	Olaug Dyrdal og Hanne Fjelly fra Peder Morset Folkehögskole
Til stede:	Rune Lutdal, Stig Roar Olsen, Tom Roger Bratvik, Hans Kristian Stuenes, Sigmund Aksetøy, Lone Andersen, Unni Stensvold, Trine Ødegaard, Siri Behåens Måsøval,
Forfall:	Reidar Sandnes, Sissel Moe, Jens Bakken
For övrig mötte:	Solveig Lund – ledsager for Siri, Berit Høyem – ledsager for Stig Roar, Gro Nina Helberg - USHT
Protokollföorer:	Gro Nina Helberg, USHT

SAKISTE

- 20/22 Velkommen til nye medlemmer i brukerrådet.
- Presentasjonsrunde og bli kjent övelse.
- Vi går igjennom mötestruktur:
- Möte opp til rett tid. Si ifra om en er forhindret fra å möte eller er forsinket
  - Möt forberedt. Saklista blir sendt ut i forkant av mötet
  - Ledsager er OK for de som önsker det
  - Möt med godt humör
  - Vær tydelig når en prater
  - Rekk opp hända når en vi prate. Vent på tur
  - Telefon skal være satt på lydlös og ligge i veska/lomma/sekken. Om en venter en viktig telefon kan en si ifra om det, og få ha telefon tilgjengelig på bordet

21/22

Gjennomgang av referatet fra siste møtet

22/22

VUBB Trööndelag

Olaug orienterte om at hun hadde vært i møte i VUBB-prosjektet sist uke, og at hun der hadde formidlet brukerrådet sine tanker om det å bo, og det å motta tjenester jmf referatet fra møtet i brukerrådet i juni.

Mange unge med utviklingshemming står på venteliste for å få seg egnet bolig.

Vi pratet om at å forstå VUBB-prosjektets innhold og agenda er vanskelig. Olaug har formidlet dette til VUBB prosjektgruppa.

I VUBB-prosjektet sies det at det skal være mulig for alle som ønsker det å kunne kjøpe seg egen bolig.

Olaug inviterer VUBB-prosjektgruppa til Selbu for å se på et privat bofellesskap som ble bygd i 2009

Vi tar en runde i Brukerrådet om hvor de hadde henvendt seg for hjelp om de skulle kjøpt seg egen bolig. Mange sier at de får hjelp fra foreldre og foresatte i slike store økonomiske saker. En har fått bistand fra NAV og kommunen i prosessen med å kjøpe egen bolig.

Noen sier at det er masse problem å håndtere store saker, og vanskelig å få bistand. De vet ikke hvor de skal henvende seg for å få hjelp heller, og da blir det ofte kun med drømmene om egen bolig. Særlig for de som ikke har verge oppleves dette som problematisk/utfordrende. Mange klarer fint å håndtere sin hverdagsøkonomi, men når det f.eks kommer til å sette seg inn i mulighetene for å kjøpe sin egen bolig blir det ofte for vanskelig. Brukerrådet mener at det kanskje er derfor mange mennesker med utviklingshemming som ikke eier sin egen bolig.

Det stilles spørsmål i gruppa om en må ha foreldre/foresatte som bistår seg i slike store saker, og videre hva med de som ikke har foreldre/foresatte som kan bistå? Er det kun mulig å skaffe seg egen bolig for de som har noen privat som står på for seg undres det om?. Dette sier brukerrådet at de synes er urettferdig. De mener det skulle vært et system som fanger opp de som ikke trenger hjelp i hverdagen til å håndtere økonomien, men som trenger veiledning og bistand i store saker.

Det prates en del om at det er valgfrihet om å eie eller leie. Noen er veldig fornøyd med å leie.

23/22

Aktuelle saker i Trööndelag

Medlemmene i brukerrådet blir utfordret på å melde inn aktuelle saker fra kommunene til brukerrådet. Det blir tatt opp en slik sak i hvert brukerråd framover. Det kan f.eks. være saker som har vært skrevet om i aviser, vært i nyhetene på TV osv.

I dag: BOA-tjenestene i kommunene. Det har vært mange saker om Trondheim BOA i media. Hanne viser fram en sak fra media der «Det gjelder livet» hadde en aksjon i 2019 om dårlige forhold i Trondheim BOA. Senere har det også vært mange saker i media om samme temaet. Politikerne i Trondheim ønsker å undersøke nærmere om tjenestene i Trondheim BOA, og det var nå i august 2022 en stor høring i Trondheim kommune om tjenestene. Rapporten slår fast at BOA-tjenestene i Trondheim er underfinansiert. NFU og LUPE har engasjert seg i disse sakene. Siri som er med i brukerrådet var invitert inn til høringen, og delte med resten av deltagerne i brukerrådet hva hun pratet om i høringen.

Sak fra Adresseavisen i dag ble tatt opp i brukerrådet. Vi pratet en del hva som står i artikkelen om at Trondheim BOA antagelig må klare seg med mye mindre folk i tjenestene neste år.

Brukerrådet sier at det er galt at det må skjæres ned på ansatte i tjenestene i BOA. Vi har krav på den hjelpa vi trenger sier de, og at de betaler for tjenestene det er betalingsplikt på, og da skal de ha de. Lederne skal skaffe vikarer ved behov. De har ikke lov til å «spare» vikaren. Dette opprører brukerrådet. Brukerrådet syns dette er vanskelig å forstå, hvordan skal de få levd livet sitt uten den hjelpen de har behov for? De sier de trenger noen til å bistå i når de f.eks. sliter med noe. «Helt på trynet» er en uttalelse fra brukerrådet. De mener at om det blir mindre tjenester pga dårlig økonomi bør lederne selv ut å kjenne på å gi tjenestene med lite ressurser. Det oppleves ofte at de ikke får utført sine vedtaksfestede tjenester pga at det ikke leies inn vikar ved fravær. Brukerrådet opplever også at tjenesteytere som blir igjen alene eller at de blir færre enn de egentlig skal være på jobb pga minus innleie ved fravær blir stresset. Brukerrådet sier at det igjen påfører tjenestemottakerne stress. Det fortelles historier om at pga fravær av tjenesteyting har brukere havnet på sykehus/fått ekstra behov for helsetjenester i som følge av dårlig oppfølging. Brukerrådet sier at det føles på skuffelse, de blir lei seg, urolig, skummelt når de ikke får de tjenestene de har behov for. De sier de får vondt inni seg, blir frustrert. Flere føler på at det er gruppen mennesker med utviklingshemming som oftest er offer for sparing i kommunene, og føler at de ikke blir sett på som noen som betyr noe.

24/22

TT-kort

Flere av medlemmene i brukerrådet har TT-kort. Alle kjenner mange som har TT-kort.

Brukerrådet sier at søknadsprosessen for TT-kort ikke er enkel. En må inn og finne skjemaet digitalt. Ikke alle kan søke seg fram på nettet selv. Da blir en avhengig av hjelp for å få søkt. Det er mange vanskelige ord i søknadsskjemaet, som gjør at få mennesker med utviklingshemming selv kan få til å fylle ut skjemaet.

For å få til dette selv må de ha:

Tilgang til nett

Tilgang til skriver

Forså alle de vanskelige ordene i søknadsskjemaet

Kunne bestille legetime for legeattest

Brukerrådet unders på hvem er dette søknadsskjemaet laget for?

For å kunne sjekke hvor mye penger det er igjen på TT-kortet må en enten sende en SMS til et nr eller gå inn på en nettside og oppgi sitt brukernr. Dette er komplisert for mange. De fleste får det ikke til. Dette oppleves lite brukervennlig for denne brukergruppen

De spør: er det foreldre som skal ha ansvar for sine «barn» hele livet? Vi er jo voksne, og skal kunne søke om tjenester selv, men da må det forenkles. «Byråkratspråk» oppleves utfordrende for brukergruppen

Brukerrådet kunne tenkt seg å komme med innspill til endringer på skjemaet.

Det oppleves også at TT-kortet ikke er godt nok. Det er redusert beløp i fht tidligere. Gruppen utviklingshemmede er ofte aktive og er med på mange fritidsaktiviteter. 3000,- pr halvår brukes fort opp. Brukerrådet har innspill om at det kunne vært forskjell på beløpet i TT-kortet for «vanlige eldre» og gruppen utviklingshemmede som er ofte er en veldig aktiv gruppe.

Brukerrådet ønsker at Statsforvalteren prater med Fylkeskommunen slik at at ordningen med TT-kort blir vurdert og ser på hva brukerrådet har uttalt i saken.

25/22

Vanskelige ord

Brukerrådet melder inn til diskusjon i møtene ord som det kan være vanskelig å forstå innholdet i. I dette møtet ble ordet «praktisk bistand» diskutert. Brukerrådet syns ordet i seg selv ikke sier noe om hvilken tjeneste de har vedtak på. De syns ikke det er et godt ord, og ønsker at det heller brukes: hjelp til vaskinga av....., ledsager til....., veiledning på....., kommunikasjon, sosial kontakt osv. Dette igjen for å kunne være mer

selvhjulpen i å forstå sine egne vedtak og språket i dem. For å slippe å spørre om hjelp til å lese/tolke vedtak, og for enklere selv å kunne søke på konkrete tjenester etter behov.

26/22

Neste møte: 6/12-22

- Sak ledsagerbevis: overføres til neste møte da vi ikke rakk det i dag
- Aktuelle saker: tilgjengelighet: f.eks på offentlige toaletter, kollektivtransport, skilting, skriftstørrelse på skilt mm
- Starter 09.30
- Juleavslutning: Bowling etter neste møte i BR:

26/22

Informasjon om brukerrådet, møterefater og kontaktinformasjon er nå lagt på en egen side hos Statsforvalteren: [Brukerråd for personer med utviklingshemming i Trööndelag | Statsforvalteren i Trööndelag](#)